

PROGRAM WYCHOWAWCZY PRZEDSZKOLA

Modrze 2014

CELE I ZADANIA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Celem pracy wychowawczej jest osiągnięcie przez dziecko pełni jego osobowego rozwoju, a owa pełnia jest potencjalnie zawarta w jego osobie.

Zadania wychowawcze:

- wspomaganie dziecka w rozwoju zgodnie z jego potencjałem i możliwościami,
- monitorowanie, stymulowanie rozwoju psychicznego, emocjonalnego, społecznego, umysłowego, duchowego,
- kształcenie uniwersalnych umiejętności odpowiednio do możliwości rozwojowych dziecka,
- udział w promowaniu opieki zdrowotnej, rozpoznawanie sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu, kształtowanie zachowań prozdrowotnych, doskonalenie nawyków higieniczno – kulturalnych i sprawności samoobsługowych,
- wyrabianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, nabywanie umiejętności dokonywania przez dziecko wyborów i zdawania sobie sprawy z ich konsekwencji,
- wzmocnianie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta,
- rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami i najbliższym środowiskiem oraz umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu,
- wyrabianie umiejętności reagowania na umowne sygnały, dotyczące różnych sposobów zachowania,
- spontaniczne i zorganizowane wychowanie dziecka realizowane przy współpracy z rówieśnikami i dorosłymi,

- kształtowanie umiejętności nazywania różnych stanów emocjonalnych,
- pomoc dzieciom w stworzeniu poprzez siebie pozytywnego obrazu samego siebie (w tym szacunku dla siebie i innych) oraz w zrozumieniu, szanowaniu tych, którzy różnią się rasą, kulturą i sytuacją ekonomiczną.

SYLWETKA DZIECKA KOŃCZĄCEGO EDUKACJĘ W PRZEDSZKOLU

Przedszkole realizując zadania związane z edukacją dzieci zmierza do przygotowania każdego wychowanka do pełnienia nowej roli ucznia.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych;
- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych;
- umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje.
- umie poprawnie umyć się i wytrzeć oraz umyć zęby;
- właściwie zachowuje się przy stole podczas posiłków, nakrywa do stołu i sprząta po sobie;
- samodzielnie korzysta z toalety;
- samodzielnie ubiera się i rozbiera, dba o osobiste rzeczy i nie naraża ich na zgubienie lub kradzież;
- utrzymuje porządek w swoim otoczeniu.
- zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym;

- mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji;
- uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach;
- w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach.
- przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach (wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach);
- grupuje obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje) i formułuje uogólnienia typu: to do tego pasuje, te obiekty są podobne, a te są inne;
- stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć.
- dba o swoje zdrowie; zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia;
- dostrzega związek pomiędzy chorobą a leczeniem, poddaje się leczeniu, np. wie, że przyjmowanie lekarstw i zastrzyki są konieczne;
- jest sprawne fizycznie lub jest sprawne w miarę swoich możliwości, jeżeli jest dzieckiem mniej sprawnym ruchowo;
- uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym, w parku, na boisku, w sali gimnastycznej.
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić;
- orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu;
- zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości);
- próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu i w domu; ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie.

- wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie;
- odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami (np. maską)
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym śpiewie, w tańcach i muzykowaniu;
- dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je, pływając lub tańcząc;
- tworzy muzykę, korzystając z instrumentów perkusyjnych (oraz innych przedmiotów), a także improwizuje ją ruchem;
- w skupieniu słucha muzyki, w tym także muzyki poważnej.
- przejawia, w miarę swoich możliwości, zainteresowanie wybranymi zabytkami i dziełami sztuki oraz tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu;
- umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych;
- wykazuje zainteresowanie malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrz).
- wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych), ma poczucie sprawstwa ("potrafię to zrobić") i odczuwa radość z wykonanej pracy;
- używa właściwie prostych narzędzi podczas majsterkowania;
- interesuje się urządzeniami technicznymi (np. używanymi w gospodarstwie domowym), próbuje rozumieć, jak one działają, i zachowuje ostrożność przy korzystaniu z nich.
- rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku; podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się

na niebezpieczeństwo wynikające z pogody, np. nie stoi pod drzewem w czasie burzy, nie zdejmuje czapki w mroźną pogodę;

- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, np. że będzie padał deszcz, śnieg, wiał wiatr; stosuje się do podawanych informacji w miarę swoich możliwości.
- wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych, np. na polu, na łące, w lesie;
- wie, jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt (przestrzeń życiowa, bezpieczeństwo, pokarm) i wzrostu roślin (światło, temperatura, wilgotność);
- potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku; wie, w jaki sposób człowiek może je chronić i pomóc im, np. przetrwać zimą.
- liczy obiekty i rozróżnia błędne liczenie od poprawnego;
- wyznacza wynik dodawania i odejmowania, pomagając sobie liczeniem na palcach lub na innych zbiorach zastępczych;
- ustala równoliczność dwóch zbiorów, a także posługuje się liczebnikami porządkowymi;
- rozróżnia stronę lewą i prawą, określa kierunki i ustala położenie obiektów w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów;
- wie, na czym polega pomiar długości, i zna proste sposoby mierzenia: krokami,
- zna stałe następstwo dni i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy w roku.
- potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru, rozumie polecenia typu: narysuj kółko w lewym górnym rogu kartki, narysuj szlaczek, zaczynając od lewej strony kartki;
- potrafi uważnie patrzeć (organizuje pole spostrzeżeniowe), aby rozpoznać i zapamiętać to, co jest przedstawione na obrazkach;
- dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania;

- interesuje się czytaniem i pisaniem; jest gotowe do nauki czytania i pisania;
- słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami;
- układa krótkie zdania, dzieli zdania na wyrazy, dzieli wyrazy na sylaby; wyodrębnia głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej;
- rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli, np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu.
- wymienia imiona i nazwiska osób bliskich, wie, gdzie pracują, czym się zajmują;
- zna nazwę miejscowości, w której mieszka, zna ważniejsze instytucje i orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, np. policjanta, strażaka;
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa;
- nazywa godło i flagę państwową, zna polski hymn i wie, że Polska należy do Unii Europejskiej;
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

TREŚCI WYCHOWAWCZE REALIZOWANE W PRZEDSZKOLU

Rozpatrując oczekiwania rodziców jak i cele programu wychowania w przedszkolu, treści wychowawcze, które będziemy realizować i dążyć do ich osiągnięcia możemy podzielić na trzy grupy:

1. Usamodzielnienie się dzieci.
2. Wdrożenie dziecka do działań prozdrowotnych.
3. Uspołecznienie.

Ad 1.

Na poziomie wieku przedszkolnego oznacza ono samodzielne obsłużenie się dziecka w najprostszych czynnościach życia codziennego oraz samodzielne korzystanie z materiałów i narzędzi do zajęć i zabaw.

Podstawowe umiejętności jakie dziecko powinno opanować, które przyczynią się do jego usamodzielnienia to:

- zapinanie i odpinanie guzików, zatrzasków itp.,
- sznurowanie butów,
- składanie ubrania, ubieranie się,
- ścieranie kurzu szmatką,
- zmiatanie małą szczotką,
- opanowanie wszelkich pomocniczych czynności w czasie zajęć plastyczno – technicznych jak zaopatrzenie się w potrzebny materiał i przybory do zajęć,
- rozłożenie materiału,
- podłożenie papieru chroniącego stół przed pobrudzeniem,
- przestrzeganie by praca była czysta,
- zmywanie pędzelków i naczyń po pracy,

- ścieranie stołu,
- sprzątanie po zajęciach.

Ad 2.

Na poziomie wieku dziecięcego ma ono na celu opanowanie najprostszych czynności związanych z higieną osobistą oraz wzbudzenie i utrwalenie zamiłowania do czystości osobistej i schludności oraz zachowań prozdrowotnych.

Umiejętności, które dziecko powinno opanować to:

- dokładne mycie i wycieranie rąk,
- umiejętne wycieranie nosa i dbałość o stałe posiadanie chusteczki do nosa,
- umiejętność czyszczenia zębów,
- utrzymanie w czystości butów,
- utrzymanie czystego i całego ubrania,
- utrzymanie obciętych i czystych paznokci,
- utrzymanie czystych i przyczesanych włosów,
- utrzymanie czystości ciała,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa,
- przestrzeganie nawyków higieniczno – kulturalnych związanych z odżywianiem, hartowaniem, czystością, z higieną narządów zmysłowych i układu nerwowego,
- znajomość wiedzy co sprzyja a co zagraża zdrowiu,
- utrzymywanie pozytywnego stosunku do zabiegów leczniczych,
- utrzymywanie sprawności i umiejętności ruchowych,
- udział w spacerach i wycieczkach,
- przestrzeganie zasady ubierania się stosownie do pory roku,
- przestrzeganie zasady mówienia umiarkowanym głosem (nie hałasowanie)

Ad 3.

Przedszkole ma przygotować do życia w grupie rówieśniczej i społeczeństwie. Jednakże do spraw społecznych należy wprowadzać dziecko licząc się z jego możliwościami psychicznymi. Dziecka nie należy czynić przedwcześnie dorosłym. Zagadnienia społeczne należy dzieciom podsuwać w takiej formie, w jakiej dziecko zdolne jest je przyjąć. Wychowanie społeczne na poziomie przedszkola ma na celu przygotowanie podłoża psychicznego dziecka pod istotę wychowania społecznego, którego formę pełną i ukształtowaną osiągnie dziecko w późniejszym wieku. W przedszkolu powinno stwarzać się jak najkorzystniejsze ku temu warunki. Oddziaływania wychowawcze powodują uspołecznienie poprzez:

- utrzymanie porządku, poszanowania i umiejętności korzystania ze wspólnego dobra a w szczególności do porządku w szatni, toalecie, sali zajęć, w zabawkach, w pomocach materiałach do zajęć oraz poszanowania lokalu, sprzętów, zabawek, placu zabaw itp.,
- utrzymywanie najprostszyc form współżycia towarzyskiego jak: przywitanie, pożegnanie, uprzejmość, szacunek dla dorosłych, starszych, posługiwanie się zwrotami „proszę, dziękuję, przepraszam, czy pozwolisz?, czy można?, itp.,
- podporządkowanie się wymaganiom grupy w momentach zorganizowanego życia zbiorowego jak: wspólna zbiórka, wspólny posiłek, stawanie parami lub w kolejce, wspólny spacer, wycieczka, zgodna praca i zabawa, poszanowanie pracy i zabawy kolegów,
- obowiązkowość i odpowiedzialność poprzez: udział dzieci w organizacji życia przedszkola: dyżury przy sprzątanu zabawek, przy sprzątanu sali po zajęciach, przy podlewanu kwiatów, przy karmieniu zwierząt itp.,

- rozwijanie uczuć humanitarnych poprzez: wzajemną pomoc w potrzebie, opieki nad młodszym, chorym lub słabszym, opiekę nad roślinami i zwierzętami, sprawianie innym radości,
- rozwijanie poczucia więzi z całością przedszkola poprzez: dostrzeganie zmian zachodzących w przedszkolu, stwarzanie przyjaznej atmosfery współżycia z poszczególnymi grupami,
- poczucie łączności ze środowiskiem poprzez: kontakt z placówkami, zakładami użyteczności publicznej (poczta, sklepy, biblioteka, przychodnia zdrowia, straż pożarna, itp.,
- rozwijanie uczuć patriotycznych poprzez: rozpoznawanie i poszanowanie barw narodowych, godła Polski i hymnu narodowego, wprowadzenie i zaciekawienie problemami życia własnego regionu, miasta, poszanowanie dla pomników, miejsc pamięci narodowej, poszanowania języka polskiego, poszanowania tradycji i zwyczajów ludowych,
- rozwijanie i wzmacnianie więzi z rodziną poprzez: darzenie członków rodziny miłością i szacunkiem, zacieśnianie więzi emocjonalnej z członkami rodziny, uprzejmego i grzecznego odnoszenia się do członków rodziny, okazywanie zainteresowania domowymi obowiązkami, pełnienie drobnych usług, prac na rzecz rodziny, domu, poszanowanie pracy członków rodziny.

DOKUMENTY BĘDĄCE PODSTAWĄ DO PLANOWANIA PRACY WYCHOWAWCZEJ W PRZEDSZKOLU:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Międzynarodowa Konwencja Praw Dziecka.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i jej nowelizacja.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r., w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół i jego nowelizacja.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków i trybu dopuszczenia do użytku szkolnego programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego i podręczników oraz zalecania środków dydaktycznych.
8. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 kwietnia 1999 r. w sprawie prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
9. Program polityki prorodzinnej państwa (przyjęty 17 listopada 1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów).

10. Wnioski z posiedzeń Rad Pedagogicznych.

Program wychowawczy przedszkola powołuje się na wyżej wymienione akty prawne. Treści w nich zawarte nie są cytowane w programie wychowawczym lecz program nie jest z nimi sprzeczny, szczególnie w zakresie pierwszeństwa i podstawowych praw rodziców do wychowania swoich dzieci.

POWINNOŚCI NAUCZYCIELA WYCHOWAWCY

1. Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice, nauczyciele mają obowiązek wspierania rodziców w dziedzinie wychowania.
2. Nauczyciel współdziała z rodzicami, okazując im pomoc w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci i otrzymuje od nich pomoc w swoich działaniach.
3. Nauczyciel zna i przestrzega prawa dziecka.
4. Nauczyciel pełni rolę inspirującą i integrującą proces wychowawczy.
5. Nauczyciel zachowuje indywidualną linię rozwoju każdego dziecka.
6. Nauczyciel utrzymuje stały kontakt z rodzicami dzieci w celu:
 - a) poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo – wychowawczych ich dzieci,
 - b) włączania ich w sprawy życia grupy i przedszkola.
7. Nauczyciel respektuje prawo rodziców do modyfikacji pracy przedszkola.
8. Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować podstawowe funkcje przedszkola.
9. Kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny, w duchu humanizmu, tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości społecznej i szacunku do pracy.
10. Dbą o kształtowanie u dzieci postaw moralnych i społecznych zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.
11. Treści wychowawcze realizowane są przez wszystkich nauczycieli.
12. Oddziaływania w zakresie wychowawczym wszystkich nauczycieli są zgodne.
13. Nauczyciel ma być przewodnikiem prawdy, dobra i piękna.
14. Każdy nauczyciel wychowuje własnym przykładem.

15. Nauczyciel dostrzega w dziecku coś wartościowego: czynność, sukcesy plastyczne, sportowe i to podkreśla i rozwija.
16. Nauczyciel jest cierpliwy, wyrozumiały, miły, serdeczny ale i konsekwentny.
17. Nauczyciel dotrzymuje umów, przyrzeczeń i tajemnic.
18. Nie ośmiesza, nie wyśmiewa i nie upokarza dziecka.
19. Nauczyciel przyznaje się do własnych pomyłek.
20. Instrumentami pracy wychowawczej powinny być: takt, delikatność, życzliwość i nieagresja.
21. Każdy nauczyciel ma obowiązek udzielania pomocy dzieciom w przezwyciężaniu wszelkich niepowodzeń.
22. Nauczyciel współpracuje ze specjalistami, świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych, oraz zainteresowań i poszczególnych uzdolnień dzieci, organizującymi odpowiednie formy tej pomocy na terenie przedszkola i w placówkach pozaprzedszkolnych zgodnie z zarządzeniem MEN i S w sprawie zasad udzielania dzieciom pomocy psychologicznej i pedagogicznej.
23. Każdy nauczyciel ma obowiązek uświadamiać dzieciom możliwości ponoszenia przez nich odpowiedzialności za swoje postępowanie.
24. Nauczyciel ma obowiązek rozumieć prawo dziecka do własnej odrębności i неповtarzalności, do szacunku, wyrażania własnych myśli i uczuć.

NORMY WSPÓŁŻYCIA W GRUPIE

Normy współżycia w grupie stawiamy dzieciom w formie umów, zasad, zakazów i nakazów.

Ponieważ trudno jest określić wszystkie sytuacje w życiu grupy, które można ująć w system umów, zakazów, zasad, gdyż dotyczą konkretnych spraw danej grupy, dlatego każdy nauczyciel ustala wspólnie z dziećmi własne normy współżycia w grupie ujmując je w proponowanych obszarach:

- w sali zabaw,
- w sali gimnastycznej,
- w sali do rytmiki,
- na korytarzach, schodach i w holu przedszkola,
- w łazience,
- w szatni,
- w ogrodzie przedszkolnym,
- na spacerach i wycieczkach.

PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Podstawa prawna:

- Deklaracja Praw Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1959 roku,
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 roku, w Polsce obowiązuje od 7 lipca 1991 roku (Dz. U. Z 1991r. nr 120 poz. 526).

Dziecko wymaga specjalnej ochrony i oddzielnych praw ze względu na niezaradność i niedojrzałość społeczną oraz słabość organizmu.

Prawa te wyznaczają miejsce dziecka w rodzinie, społeczeństwie i państwie. Dają dziecku specjalne uprawnienia, które mają zapewnić mu odpowiednie warunki do życia, pełnego rozwoju jego osobowości oraz możliwości pozytywnej samorealizacji i współtworzenia losu.

Przedszkolak ma prawo do:

- wyrażania własnych uczuć i opinii,
- poszanowania godności osobistej,
- akceptacji takim jakim jest,
- przebywania w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo,
- uczestniczenia we wszystkich formach aktywności proponowanych przez przedszkole,
- wyboru zabawy i towarzysza jej,
- rozwijania własnych zainteresowań, umiejętności i zdolności,
- zdobywania wiedzy i umiejętności,
- indywidualnego procesu rozwoju i własnego tempa rozwoju,

- aktywnego kształtowania kontaktów społecznych i otrzymywania w tym pomocy,
- opieki i ochrony,
- poszanowania własności,
- nienaruszalności cielesnej,
- zdrowego pożywienia,
- snu i odpoczynku,
- do znajomości swoich praw.

Dziecku powinno dać się szansę zrozumienia, iż funkcjonowanie w grupie przedszkolnej nie polega tylko na braniu od innych, ale również i dawaniu innym. Z tym wiąże się pewien zakres obowiązków na miarę możliwości wiekowych dziecka idących w parze z prawami.

Przedшкоlak powinien:

- zachowywać się zgodnie z przyjętymi normami i zasadami akceptowanymi przez grupę i społeczność przedszkola,
- szanować prawa innych,
- kulturalnie i z szacunkiem odnosić się do rówieśników i osób dorosłych,
- dbać o estetykę i higienę własnego wyglądu i otoczenia,
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa w przedszkolu i poza nim,
- respektować polecenia nauczyciela,
- w miarę możliwości starać się wywiązywać z przyjętych na siebie obowiązków,
- przyjaźnie odnosić się do świata przyrody.

SYSTEM NAGRÓD I KAR

Ustalając normy postępowania, nakazy i zakazy musimy również ustalić system nagród i kar.

Skutecznym środkiem wychowania są nagrody i pochwały. Mają one wartości pobudzające i zachęcające do wysiłku.

Nagrody stosujemy za:

- wysiłek włożony w wykonanie pracy, zadania (uwzględniając możliwości dziecka),
- podporządkowanie się przyjętym umowom, zasadom, nakazom wspólnie ustalonym,
- bardzo dobre wypełnianie przyjętych na siebie obowiązków,
- bezinteresowną pomoc i opiekę nad słabszym, starszym, zwierzętami i roślinami oraz wszystkimi, którzy takiej potrzebują,

Formy nagród:

- pochwała indywidualna,
- pochwała wobec grupy,
- pochwała wobec rodziców,
- pochwała w postaci emblematu, odznaki, orderu itp.,
- dostęp do czegoś atrakcyjnego.

Kary stosujemy za:

- nieprzestrzeganie ustalonych zasad, norm współżycia, zakazów i nakazów,
- stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych,

- agresywne zachowanie skierowane na rówieśników, dorosłych i przedmioty,
- niszczenie cudzej własności oraz wytworów prac innych.

Formy kar:

- słowne upomnienie (rozmowa mająca na celu przypomnienie obowiązujących zasad),
- poinformowanie rodziców o przewinieniu,
- odsunięcie na krótki czas od zabawy (w atmosferze spokoju, szacunku i rzetelnej informacji dotyczącej czynu a nie uderzające w charakter dziecka),
- upomnienie wobec grupy,
- naklejka np. obrazek ze smutną buzią.

EWALUACJA PROGRAMU

Przedszkole jako instytucja wychowująca przekazuje dzieciom przede wszystkim treści wychowawcze wplecione w rytm życia codziennego, zajęcia i zabawy. Wyposaża małego człowieka w bogaty bagaż norm i zasad postępowania. Kształtuje zatem określone postawy moralne.

Cel definiuje się jako wyobrażony stan rzeczy mogący być skutkiem naszego działania w określonym czasie. Jest to zatem widoczny efekt naszej pracy.

Jak obserwować efekty kształcenia? Czy prezentowane przez dziecko postawy, które według nas są widocznym efektem wychowawczym, to rzeczywiste przekonania dziecka, czy tylko odgrywane dla nas zachowania?

Trudno jest zmierzyć czy też ocenić stopień osiągnięcia celów w wychowaniu.

Miarą osiągnięcia celu programu będzie zatem:

a) przestrzeganie i respektowanie przez dzieci określonych wartości:

- znajomość zasad i norm kultury bycia obowiązujących w przedszkolu,
- znajomość czynników sprzyjających i zagrażających zdrowiu,
- przestrzeganie poleceń nauczyciela,
- samodzielność w zakresie samoobsługi,
- podejmowanie prób samooceny,
- szanowanie swojej i cudzej własności,
- rozumienie konieczności ponoszenia konsekwencji swojego zachowania.

b) dobra współpraca z rodzicami:

- podejmowanie przez rodziców stałej współpracy z przedszkolem,
- otwartość rodziców na rady i sugestie nauczycieli,

- współgospodarzenie zasobami przedszkola.

c) zadowolenie nauczycieli wynikające z:

- osiągnięcia dobrych efektów pracy wychowawczej,
- jednolitego oddziaływania wychowawczego wszystkich nauczycieli,
- bliższego kontaktu z dzieckiem,
- wzrostu poziomu umiejętności nauczycieli w zakresie kompetencji wychowawczych.

UWAGI KOŃCOWE

1. Realizacja zadań wychowawczych przebiegać będzie we współpracy z rodzicami.
2. Za realizację niniejszego programu odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele.
3. Niniejszy program wychowawczy będzie wykorzystany przez nauczycieli do tworzenia programów wychowawczych dla poszczególnych grup wiekowych.
4. Treści zawarte w programie mogą być modyfikowane, zmieniane i rozbudowywane przez Radę Pedagogiczną po uzgodnieniu ze wszystkimi zainteresowanymi.
5. Zmiany muszą być zgodne z prawem oświatowym i statutem przedszkola.
6. Ciągłe doskonalenie programu wychowawczego przedszkola pozwoli każdemu nauczycielowi – wychowawcy spojrzeć krytycznie i twórczo na dotychczasowy przedszkolny system, na własną postawę pedagogiczną i postawę swoich koleżanek, na dostrzeżenie mocnych i słabych stron pracy wychowawczej całego przedszkola.
7. Program wychowawczy wchodzi w życie po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej i Rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola.

LITERATURA

1. Biblioteczka Reformy nr 13 pt. „O wychowaniu w szkole”.
2. A. Brzezińska, *Warunki rozwoju aktywności twórczej u dziecka w przedszkolu.*
3. *Encyklopedia pedagogiczna*, red. W. Pomykało.
4. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.
5. Konwencja Praw Dziecka z 7 lipca 1991 roku.
6. M. Łobocki, *ABC wychowania.*
7. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla Przedszkoli i Oddziałów Przedszkolnych w Szkołach Podstawowych.
8. *Podstawy pedagogiki przedszkolnej*, red. M. Kwiatowska.
9. A. Robaszewski, *O cnotach i wychowaniu.*
10. M. Simm, E. Węgrzyn, Budowanie programu wychowawczego szkoły.
11. W. Szewczuk, *Psychologiczne podstawy zasad wychowania.*
12. B. Śliwerski, *Współczesne teorie i nurty wychowania.*
13. Ustawa o systemie oświaty z 6 września 1991 roku.

Wizja przedszkola realizowana jest poprzez:

1. Współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz dążenie do stworzenia przedszkola środowiskowego i budzenia u dzieci więzi wspólnoty miejsca, tradycji i historii.
2. Dążenie do rozwoju dziecka w jego wszystkich sferach.
3. Uczucie pokonywania trudności poprzez podkreślenie wartości każdego sukcesu i czynienie dziecka wrażliwym i umiejącym cieszyć się z sukcesów własnych i innych.
4. Ukazywanie wartości moralnych prawdy, dobra i piękna.